

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Výroční zpráva Spolku přátel Hamzova parku a arboreta za rok 2024

1. Obecné informace o organizaci

Název: Spolek přátel Hamzova parku a arboreta

Sídlo: Košumberk 80, 538 54 Luže

IČ: 26627141

Právní forma: spolek, *zapsaný ve spolkovém rejstříku u KS v Hradci Králové, oddíl L, vložka 4940*

Činností Spolku se chceme připojit a rozvíjet letitou tradici akcí pořádaných v Hamzově léčebně. Jedním z našich cílů je otevřít prostředí léčebny a jejího arboreta lužským občanům, a zvýšit tak jejich zájem o dění v HL. Účelem je zajistit další akce, které jsou v souladu s cíli a posláním Spolku určené nejen pacientům HL, ale také občanům města Luže. Organizujeme tak akce, které jsou určeny širokému spektru všech věkových skupin, včetně volnočasových aktivit pro hendikepované.

Vážení přátelé,
předkládáme Vám výroční zprávu Spolku přátel Hamzova parku
a arboreta za rok 2024.

Spolek přátel Hamzova parku a arboreta již řadu let pomáhá Hamzově léčebně ve zkvalitňování léčebné péče, zejména napomáhat pacientům léčebny, dětem i dospělým, k hodnotnému využívání volného času a po jejich vyléčení k začleňování do společnosti.

Cílem spolku je

1. navázat na významné humanitní dílo zakladatele léčebny MUDr. Františka Hamzy. Cílem sdružení je pomáhat léčebně ve zkvalitňování léčebné péče, zejména napomáhat pacientům léčebny, dětem i dospělým při léčbě v, i po jejich vyléčení, k začleňování do společnosti,
2. trvalé zvyšování a využívání přírodních hodnot Hamzova parku a arboreta v Luži-Košumberku, a to především k terapii ovzduším, k aktivizačním programům v rámci léčebného procesu, jako volnočasovým aktivitám a k zájmové ergoterapii, pro výuku a poznání i výzkum,
3. ochrana rostlin i živočichů v místě jejich přirozeného výskytu

**Hamzův park
a arboretum**
LUŽE-KOŠUMBERK

Cílová skupina

Všechny věkové kategorie pacientů HL, občanů města Luže, základních a středních škol a návštěvníků Hamzova parku a arboreta.

Poslání Spolku přátel Hamzova parku a arboreta

Poslání spolku směřuje k naplnění cílů popsaných v čl. II. Spolkových stanov, které jsou společným zájmem jeho členů. Tyto cíle jsou naplňovány zejména prostřednictvím:

- vzdělávání a osvěty
- trvalým rozšiřováním možností efektivního využívání parku a,
- podáváním iniciativních návrhů vedení léčebny na realizaci projektů a akcí směřujících ke zvyšování efektivního využívání Hamzova parku a arboreta,
- praktické spolupráce s jinými subjekty na národní i mezinárodní úrovni,
- pořádáním seminářů, přednášek a konferencí pro pacienty i veřejnost, zaměřených k naplnění cílů popsaných v čl. II. stanov,
- organizováním kampaní, pořádání benefičních akcí a informování veřejnosti o aktivitách spolku, vydávání a distribuce publikací, brožur, letáků a dalších materiálů,
- poskytováním poradenské a konzultační činnosti v oblastech spadajících do obsahu činnosti spolku, účast na konzultačních a rozhodovacích procesech týkajících se otázek Hamzova parku a arboreta,
- zapojením členů spolku i nečlenů k plnění úkolů a cílů spolku, organizováním dobrovolných okrašlovacích akcí a svépomocných a podpůrných aktivit,
- získáváním finančních zdrojů na výše uvedené aktivity.
- účasti ve správních i jiných řízeních, ve kterých se jedná o parku a arboretu.

Návrh na zaměření činnosti v roce 2025

1. Pomoc při přípravě a realizaci projektů a programů Venkovní učebny přírodopisu. Zodpovídá pí. Zavřelová, doplňuje ředitel HL.
2. Podpora aktivit Hamzova parku a arboret a čekatelské národní Sbírký v Unii botanických zahrad ČR,– zodpovídá pí. Zavřelová, spolupracují všichni členové výboru.
3. Spolupráce Spolku s HL na záchranných projektech, vedoucích ke zmírnění dopadů změny klimatických podmínek. Spolupráce s MAS SKCH v projektech, týkajících se ŽP.
4. Podpora činností směřujících k rozvoji Muzea zdravotnictví
5. Návrhy na další činnosti Spolku.
Všichni členové Spolku
Vytváření haptické stezky pro nevidomé s Brailovým písmem spolu se SONS
Rozvíjet zahradní terapii a spolupráci s Asociací zahradní terapie

Vypracovala dne 3. 4. 2025 Jana Zavřelová, DiS.

Venkovní učebna přírodopisu Světový den divoké přírody

Součástí list č. 4/2024

Co a kde je divoká příroda?

Světový den divoké přírody připadá každoročně na 3. března a připomíná, že je nutné divokou přírodu chránit. I v českých horách a lesích se najdou vzácné druhy zvířat, kterých sice v poslední době přibývá, ale stále je třeba jim vytvářet vhodné podmínky pro život. Světový den divoké přírody existuje od roku 1979. O tom, že je nutné divokou přírodu chránit by mohl hovořit přes 5 000 živočišných druhů, které stojí na pokraji globálního vyhynutí. Abychom si tento fakt připomínali a šířili celospolečenské povědomí o nutnosti ochrany zvířat i rostlin, byl v roce 1979 ustanoven 3. března jako Světový den divoké přírody. V tento den totiž vstoupila v platnost Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES). Úmluva hraje důležitou roli v zajištění toho, aby mezinárodní obchod neohrozil přežití jednotlivých druhů. Díky podpisu 180 zemí se 5 000 druhů zvířat a na 29 000 druhů rostlin dočkalo ochrany před hrozbou vyhynutí. Naše republika se k mezinárodní ochraně divoké přírody připojila v roce 1992.

zde oddělte

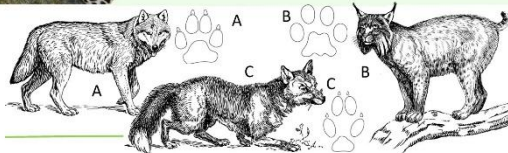
Doplňte dvojici: zvíře + stopa

--	--	--	--	--	--	--	--

zde oddělte

Napište rodové a druhové jméno divokých zvířat a zkontrolujte, zda jsou v jejich blízkosti správné stopy, které jim patří. Získanou dvojici čísel ve tvaru například 1A napište do tabulky na druhé straně listu. Po vyplnění obou dolních částí listu, list oddělte a vyplněnou část vhodte, prosím, do schránky ve spojovací chodbě pavilonu FAB. Děkujeme.

List byl vytvořen pro podporu zájmového vzdělávání. Děkujeme, že jste se zapojili/a do zkoumání přírody. Vyplněný list si ponechte jako vzpomínku nebo inspiraci pro další zkoumání přírody. Při předložení tří různých vyplněných listů, získáte dárek z arboreta.

Jméno a příjmení:

ročník narození:

Adresa:

ANO ☐ NE ☐ podpis

Venkovní učebna přírodopisu I rostlinky se hýbou – pokusy

Součástí list č. 7/2024

1/Hýbou se listy trnovníku akátů?

Pomůcky: časomíra

Postup: Přímou na stromě si vyberte list akátu, který má všechny listíčky ve vodorovné poloze. List nehrňte! Poklepejte několikrát prstem a počkejte několik minut.

Co přesně se s listíčky akátu stalo? Svoje pozorování popište nebo nakreslete a stručně doplňte do prvního řádku tabulky v pravém dolním rohu listu

Kolik minut/sekund pozorování pohyb trval?

zde oddělte

Svoje pozorování popište nebo nakreslete a stručně doplňte do druhého řádku tabulky v pravém dolním rohu listu přední strany. Vyplňte dolní část této strany, poté oddělte a vhodte, prosím, do schránky ve spojovací chodbě pavilonu FAB. Děkujeme.

zde oddělte

2 Pokus se šťavelem kyselým

Pomůcky: časomíra

Postup: V lese najděte porost šťavely kyselé. Listy jednotlivých rostlinek by měly být ve vodorovné poloze. Pak vedle porostu několikrát silně zadupajte (jako alternativu můžete zvolit, že přes porost šťavely několikrát lehce přejedete rukou). Počkejte několik minut.

Otázky k pozorování:

2a) Co přesně se s listy šťavely stalo? Svoje pozorování popište nebo nakreslete.

2b) Kolik minut/sekund pozorování pohyb trval?

3 Pokus se smrkovou/borovou šiškou

Pomůcky: časomíra, suchá šiška, miska s vodou

Postup: Zcela suchou (rozevřenou) šišku vložíme do vody a necháme ji v ní hodinu až dvě. S podlouhlou šíškou smrků můžeme pokus zopakovat tak, že šišku ponoříme do vody jen z poloviny.

Otázky k pozorování:

3a) Co se stane s rozevřenými šupinami šišky, když je ponoříme do vody?

3b) Funguje pokus i opačně? Co se stane s zavřenou šíškou, necháme-li ji na teplém suchém místě?

zde oddělte

List byl vytvořen pro podporu zájmového vzdělávání. Děkujeme, že jste se zapojili/a do zkoumání přírody. Vyplněný list si ponechte jako vzpomínku nebo inspiraci pro další zkoumání přírody. Při předložení tří různých vyplněných listů, získáte dárek z arboreta.

I rostlinky se hýbou

Jméno a příjmení

ročník narození:

Adresa:

NEPŘEHLEDEŇTE – Aby mohl být listek zařazen do sbírání, projerte, prosíme, svůj souhlas se zpracováním vašich osobních údajů, použitých pouze v rámci této soutěže.
ANO ☐ NE ☐ podpis

Venkovní učebna přírodopisu Rostliny, které podporují zdraví – fyzické i duševní

Součástí list č. 16/2024

Na druhé straně listu hledejte, jaký/jaká jsem uvnitř?

zde oddělte

Doplňte dvojici číslo a písmeno

--	--	--	--	--	--	--	--

Vytvořte správné dvojice – plod a jeho vnitřek – písmeno a číslo napište do dolní části přední strany tohoto listu. Po vyplnění obou dolních částí listu, list oddělte a vyplněnou část vhodte, prosím, do schránky ve spojovací chodbě pavilonu FAB. Děkujeme.

List byl vytvořen pro podporu zájmového vzdělávání. Děkujeme, že jste se zapojili/a do zkoumání přírody. Vyplněný list si ponechte jako vzpomínku nebo inspiraci pro další zkoumání přírody. Při předložení tří různých vyplněných listů, získáte dárek z arboreta.

Rostliny, které podporují zdraví – fyzické i duševní

Jméno a příjmení

ročník narození:

Adresa:

NEPŘEHLEDEŇTE – Aby mohl být listek zařazen do sbírání, projerte, prosíme, svůj souhlas se zpracováním vašich osobních údajů, použitých pouze v rámci této soutěže.
ANO ☐ NE ☐ podpis

Venkovní učebna přírodopisu Pupeny a rašení

Součástí list č. 9/2024

Víte že...

Dřeviny se dobře určují v létě, kdy jsou olistěné a kvetou nebo plodí. Ale i v zimě je na nich leccos pozoruhodného a zajímavého. Asi nejnapádnější jsou (zimní) pupeny. To jsou připravené základy dalších stonkových, listových nebo květních orgánů, které vyraší po skončení zimy. Zimní pupeny bývají kryty šupinami – jednou (jako u vrb) dřevna nebo mnoha (buk). Kalny nemají zimní pupeny kryty vůbec. Jsou tzv. nahé. U některých dřevin jsou výrazně rozlišené pupeny květní (budou z nich poupat) a stonkové či listové. Květní pupeny bývají nápadně silné, tlusté (rododendron – pňákník). Výrazné jsou květní pupeny u dřevin, vykvétajících na jaře na tzv. ložiském dřevě. Dobrý příklad je třešňe nebo zlatce. Listové pupeny prozrazují i v zimě, zda na stonku vyrostou listy střídomé nebo vstřícné postavené. Střídomé např. u buku nebo lipy, vstřícné u javoru nebo jasanu.

zde oddělte

Doplňte tajemku

--	--	--	--	--	--	--	--

Poznáte, které pupeny jsou zimní, které květní a které listové? Doplňte do políček na přední straně tohoto listu. Zimní = A, květní = B, listové = C) (Doplňte ve tvaru 1A, 2B a 3C do políček na přední straně tohoto listu).

Po vyplnění obou dolních částí listu oddělte a vyplněnou část vhodte, prosím, do schránky ve spojovací chodbě pavilonu FAB. Děkujeme.

List byl vytvořen pro podporu zájmového vzdělávání. Děkujeme, že jste se zapojili/a do zkoumání přírody. Vyplněný list si ponechte jako vzpomínku nebo inspiraci pro další zkoumání přírody. Při předložení tří různých vyplněných listů, získáte dárek z arboreta.

Zelený svět HPA – Pupeny a rašení 9/2024

Jméno a příjmení

ročník narození:

Adresa:

NEPŘEHLEDEŇTE – Aby mohl být listek zařazen do sbírání, projerte, prosíme, svůj souhlas se zpracováním vašich osobních údajů, použitých pouze v rámci této soutěže.
ANO ☐ NE ☐ podpis

Časopis Venkovní učebny přírodopisu

Listy arboreta JARO 2024

VENKOVNÍ UČEBNA PŘÍRODOPISU
součástí naučné stezky
Hamzův park
a arboretum

Pro dobro druhu

Listy arboreta LÉTO 2024

VENKOVNÍ UČEBNA PŘÍRODOPISU
součástí naučné stezky
Hamzův park
a arboretum

Jak se stát přítelem včel

V síti květů medonosné žraloky, které si při
procházení arboretom můžete prohlédnout:

Listy arboreta PODZIM 2024

OBSAH VYDÁNÍ	strana
Podzimní barevné arboretum	2-3
Světové dny pro přírodu	4-5
Rady ze zahradnictví skřítka Salátka	6-7
Jak se stát přítelem ježůžů	8-9
Pro dobro druhu — ochrana netopýrů	10-11
Zelený ParDoubek	12-13
Okenko Václava Větvíčky	14-15
Program Venkovní učebny	16

VENKOVNÍ UČEBNA PŘÍRODOPISU
součástí naučné stezky
Hamzův park
a arboretum

Podzimní barevné arboretum

Časné kvetoucí keře

1. Abutilon duhovský
2. Zimolek Purpureus
3. Jasmin nádherný
4. Zimolek časný
5. Kalina vinná
6. Kalina bodrnatá

Listy arboreta ZIMA 2024-2025

OBSAH VYDÁNÍ	strana
Víteš, jaké období v arboretu kvete?	2-3
Světové dny pro přírodu	4-5
Rady ze zahradnictví skřítka Salátka	6-7
Ptáci na krmítku	8-9
Projekt Živá zahrada	9
Pro dobro druhu	10-11
Barborka — rychlení dřevin	12-13
Okenko Václava Větvíčky	14-15
Program Venkovní učebny	16

VENKOVNÍ UČEBNA PŘÍRODOPISU
součástí naučné stezky
Hamzův park
a arboretum

V zahradnictví skřítka Salátka

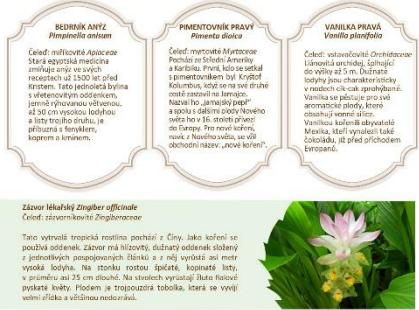
Chutě a vůně Vánoce
Perníkové koření

Kolín je přehrávou perníků a může koupit v obchodě, není však na domácí výrobu, kterou uplatňují vlastním chutím a potřebám. Prozádní vůně, v jakém poměru koření namíchat a také do dalšího kromě perníků můžete přidat.

Kalíšek omáčka je trochu jiná, už ta lupovina. Že podle rodinné receptury. Všechny se ale shodnou na šesti základních ingrediencích. Teplý bystřík a jablečnou šťávu, Anis, správně sladící, Městeček, bádýň, zázvor a vanilový oříšek. Vše však záleží na vůli chutě a preferencí. Doporučujeme vyhodnotit spíše více druhů a vybrat podle vkusu. Přidat můžete anis, nové koření, chemický neškodlivý citrónový (i pomerančový) kůru, koriandr, jablečnou šťávu, chilli, kakao či fenykl. Perníkové koření by měly být v harmonii, podle jejich výraznosti je přidáme tak, aby žádný přípravek nebyl nadměrně zastřen, tedy rovnou sladíme, ne-li se vyloučí přidat nešetří, jelikož v perniku trváje právo, jak tedy s ostatními kořeními? Jak pravá Vláda Vláda v pohledě Sál nad státo, přiléhavě, přiléhavě, přiléhavě. * Zdroj: www.gardenschool.cz

skořicovník
Cinnamomum
Čekoládová kůra
Čekoládová kůra
Čekoládová kůra
Čekoládová kůra
Čekoládová kůra
Čekoládová kůra

skořicovník
Cinnamomum
Čekoládová kůra
Čekoládová kůra
Čekoládová kůra
Čekoládová kůra
Čekoládová kůra
Čekoládová kůra

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Pomoc při přípravě a realizaci projektů a programů
Venkovní učebny přírodopisu v roce 2024

DEN STROMŮ A DŘEVA

Zapojte se do výtvarné soutěže
na téma **FOTOSYNTÉZA**

Vytvořte nápadité
výtvarné dílo, vyfotťte ho
a foto zašlete do 10. října 2025
na e-mailovou adresu:
zavrelova@hamzova-lecebna.cz

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

**Hamzův park
a arboretum**
LUŽE-KOŠUMBERK

21. června Mezinárodní den trpaslíků

Lípa americká *Tilia americana*

Dub velkoplodý *Quercus macrocarpa*

2x Lípa mongolská *Tilia mongolica*

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

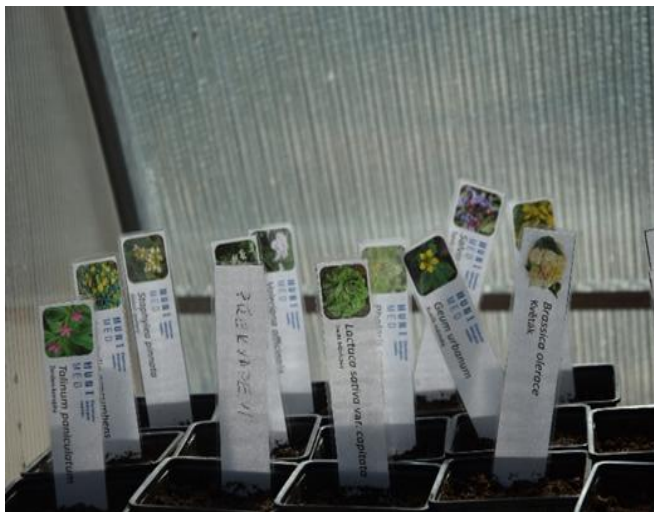
Podpora aktivit Hamzova parku a arboret
a čekatelské NS v Unii botanických zahrad ČR

**MUNI
MED**

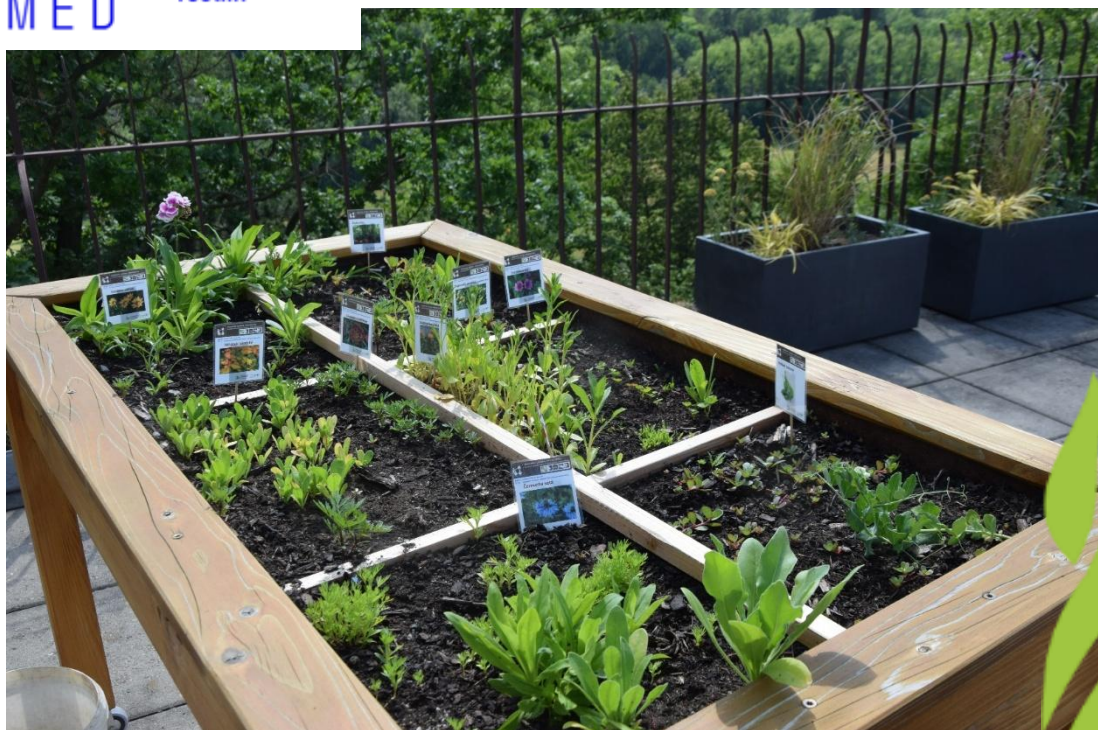
Centrum
léčivých
rostlin

Zahájení spolupráce s Centrem léčivých rostlin
při Lékařské fakultě Masarykovy univerzity v Brně

**MUNI
MED** Centrum
léčivých
rostlin

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Podpora aktivit Hamzova parku a arboretu
a čekatelské NS v Unii botanických zahrad ČR

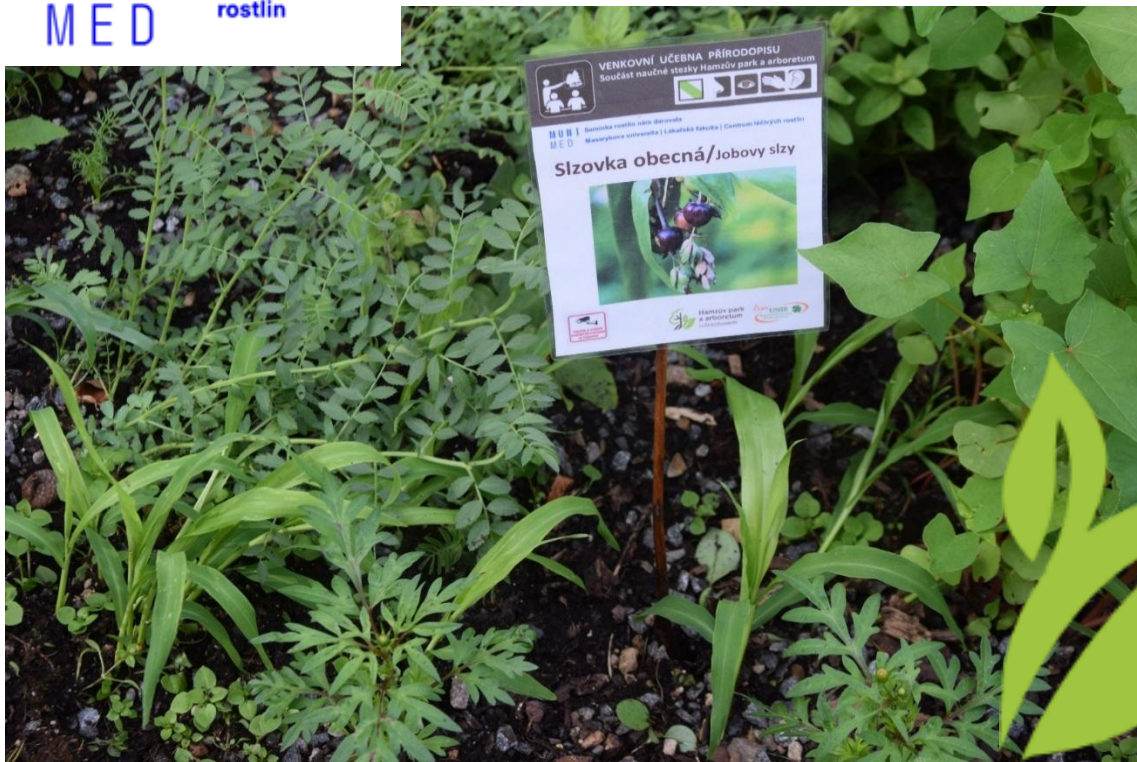
**MUNI
MED**

Centrum
léčivých
rostlin

**MUNI
MED**

Centrum
léčivých
rostlin

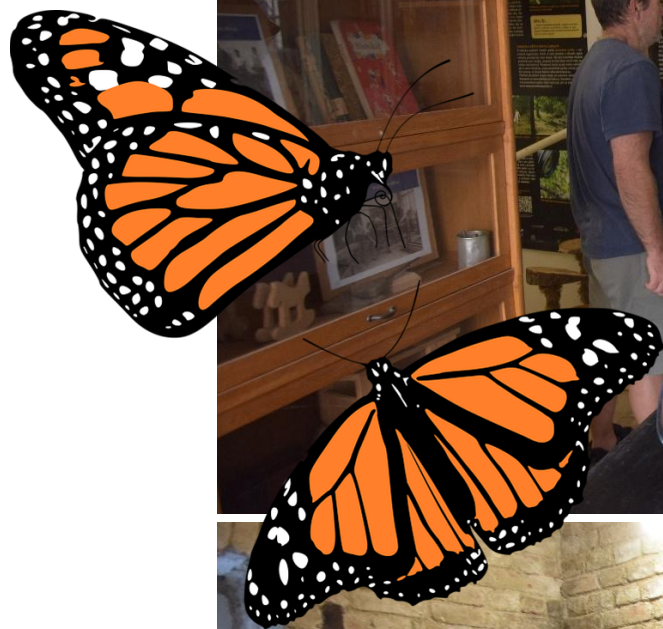

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Podpora činností směřujících k rozvoji
Muzea zdravotnictví

**2024
Rok motýlů**
Českého svazu ochránců přírody

Zajištění a instalace výstavy ČSOP k Roku motýlů

Podpora programů Venkovní učebny k Roku motýlů

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Spolupráce s MAS SKCH

Spolupráce Spolku s HL na záchranných projektech, vedoucích ke zmírnění dopadů změny klimatických podmínek. Spolupráce s MAS SKCH v projektech, týkajících se ŽP

Zapojte se do výtvarné soutěže „KOLOBĚH VODY“

Vytvořte nápadité výtvarné dílo,
vyfotťte ho a foto zašlete do 10. března 2024
na e-mailovou adresu:
zavrelova@hamzova-lecebna.cz

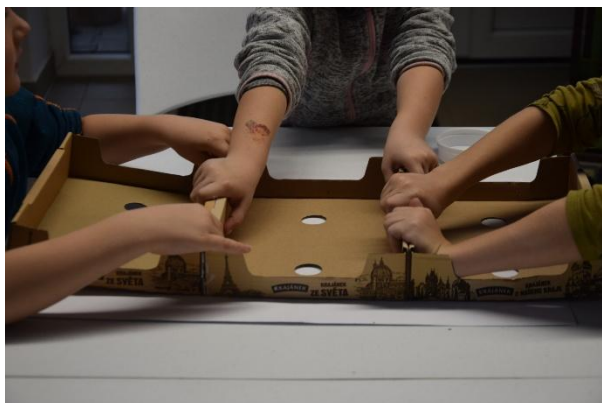

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

**Hamzův park
a arboretum**
LUŽE-KOŠUMBERK

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Rozvoj zahradní terapie a spolupráce
s Asociací zahradní terapie

ASOCIACE
ZAHRADNÍ
TERAPIE

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Rozvoj zahradní terapie a spolupráce
s Asociací zahradní terapie

ASOCIACE
ZAHRADNÍ
TERAPIE

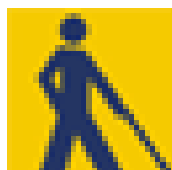
Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Rozvoj zahradní terapie a spolupráce
s Asociací zahradní terapie

ASOCIACE
ZAHRADNÍ
TERAPIE

**Přehled hospodaření Spolku přátel Hamzova parku a arboreta
za rok 2024**

v Kč

Počáteční zůstatek: 39 736,64

Příjmy

výběr členských příspěvků	2 200,00
dotace: - Město Luže	0,00
- Pardubický kraj	0,00
(z Programu péče o životní prostředí)	
- Pardubický kraj	0,00
(z Programu pro vzdělávání, výchovu a osvětu v oblasti životního prostředí)	
příjmy za prodej placek a tiskovin	0,00
finanční dary	12 500,00
bankovní úroky	0,00

Příjmy celkem 14 700,00

Výdaje

zpracování účetnictví, daně a úč.výkazy za r.2023	0,00
e-stránky.cz - prodloužení domény hamzův-park.cz na	1 275,00
členský příspěvek MAS SKCH, z.s. Luže na r.2024	500,00
omylová platba - bude vráceno 2025	300,00
poplatky za vedení účtu	1 788,00
daň z úroku	0,00

Výdaje celkem 3 863,00

Konečný zůstatek: 50 573,64

Konečný zůstatek na bankovním účtu k 31.12.2024: 25 649,64

Konečný zůstatek v pokladně k 31.12.2024: 24 924,00

Celkem krátkodobý finanční majetek: 50 573,64

V Luži - Košumberku dne 24. 03. 2025

Zpracovala: Martina Filipiová

OVĚŘILA: Ing. Dagmar Volejníková, MBA, hospodář spolku

Na základě čl. VIII. stanov byla provedena dne 23.6.2025 kontrola činnosti orgánů spolku, jeho hospodaření, dokumentů a plnění rozhodnutí členské schůze a výboru. Kontrolou bylo zjištěno následující:

Po domluvě s účetní spolku pí. M. Filipiovou byly zkontrolovány výdajové pokladní doklady, kniha došlých faktur (vedena elektronicky), ověřen stav hotovosti a stav účtu ke dni 23.6.2025. Vše souhlasí s Přehledem hospodaření Spolku ze dne 24.3.2025 vypracovaném pí. Filipiovou.

Ke dni konání členské schůze bude předložen aktuální stav účtu. Kniha majetku je uložena v elektronické podobě na „S“. Inventurou majetku ze dne 3.1.2025 byl ověřen soulad stavu majetku evidovaného v knize s reálným stavem.

Závěrem lze konstatovat, že hospodaření a účetnictví Spolku nevykazuje nedostatky a nesrovnalosti.

V Luži dne 23.6.2025

Zpracovala: Mgr. Markéta Mračnová

DĚKUJEME

jménem všech, kteří mohou díky
podpoře spolku poznávat, bádat,
zkoumat, objevovat
a chránit životní prostředí.

